

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **R. N.**

skazanego z art. 270 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 2 kwietnia 2025 r.,

zażalenia skazanego

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2025 r., sygn. akt IV KO

138/24, o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego

oczywistej bezzasadności,

na podstawie 437 § 1 k.p.k.

utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie.

Małgorzata Gierszon

Zbigniew Puskarski

Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

R. N. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II K 46/15, na karę grzywny w wysokości 40 stawek dziennych po 100 zł każda za czyn z art. 270 § 1 k.k. oraz na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 2 lat próby za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Wyrok ten został utrzymany w

mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 200/15.

W dniu 18 kwietnia 2024 r. skazany wniósł do Sądu Najwyższego pismo, stanowiące kolejny wniosek o wznowienie postępowania zakończzonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 22 stycznia 2016 r., sygn. akt II AKa 200/15, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z 22 września 2015 r., sygn. akt II K 46/15. W piśmie tym wskazał, że uważa się za osobę niewinną i niesłusznie skazaną, kwestionując poczynione przez Sądy obu instancji ustalenia faktyczne.

Sąd Najwyższy, postanowieniem z dnia 27 stycznia 2025 r., sygn. akt IV KO 138/24, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia do rozpoznania osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

R. N. wniósł zażalenie na to postanowienie. Zaskarżył je w całości i zarzucił naruszenie podstawowych zasad procesowych – takich jak zasada obiektywizmu, prawa do obrony, legalizmu czy swobodnej oceny dowodów. Wskazał ponadto, że jest ono zbyt ogólne oraz że w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu doszło do pomyłki sądowej.

W oparciu powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy, rozpoznając osobisty wniosek R. N. o wznowienie postępowania, prawidłowo przeprowadził jego wstępną kontrolę, dochodząc do trafnego przekonania, że wniosek ten należy na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. pozostawić bez rozpoznania bez wzywania strony do uzupełnienia braku formalnego w postaci sporządzenia i podpisania wniosku przez adwokata lub radcę prawnego. Wskazał przy tym w sposób właściwy motywy rozstrzygnięcia, zwracając szczególną uwagę na brak powołania przez skazanego którejkolwiek z podstaw wznowienia postępowania, wymienionych w art. 540, 540a albo 540b k.p.k.

Treść zażalenia, ale i wcześniej zrehabilitowanego przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania, świadczy o nieznanym przez niego przesłank wznowienia postępowania i samego celu tej instytucji.

Przypomnieć więc trzeba, że po zapadnięciu prawomocnego orzeczenia możliwość jego wzruszenia jest ograniczona. To w trakcie postępowania przed sądami pierwszej i ewentualnie drugiej instancji, dochodzi do zebrania i oceny dowodów, a na ich podstawie ustalenia stanu faktycznego, który następnie jest przez sąd oceniany w świetle obowiązujących przepisów. Po uprawomocnieniu się wydanego orzeczenia, ustalenia te i oceny chronione są domniemaniem prawidłowości. Ustawodawca przewiduje wprowadzić instytucję wznowienia postępowania, pozwalającą wzruszyć zapadłe orzeczenie, lecz tylko w sytuacji spełnienia przesłanek, precyzyjnie określonych w art. 540, art. 540a i art. 540b k.p.k., a więc w wyjątkowych okolicznościach. Jeśli więc w danej sprawie nie zachodzi żadna z precyzyjnie wskazanych powyższymi przepisami okoliczności, nie ma podstaw do skorzystania z tej instytucji, nawet jeśli skazany ma subiektywne poczucie, że został potraktowany przez sąd niesprawiedliwie i jest niewinny.

Nie jest zadaniem Sądu rozpoznającego wniosek o wznowienie postępowania, omawianie na łamach uzasadnienia orzeczenia wszystkich zagadnień teoretycznych dotyczących tego środka zaskarżenia oraz rozwijanie wiedzy prawniczej wnioskodawcy poprzez komentowanie kilkunastu przepisów. Sąd zajmuje się stosowaniem prawa, a nie jego wykładaniem. Stąd zarzuty, które skazany stawia pod adresem Sądu Najwyższego w treści zażalenia, nie mogą być uznane za zasadne. Jeżeli strona potrzebuje pogłębić swoją znajomość przepisów prawa procesowego, może natomiast skorzystać ze wsparcia instytucji trudniących się świadczeniem skazanym pomocy prawnej.

W świetle powyższego, zawarte w zaskarżonym postanowieniu rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o odmowie przyjęcia osobistego wniosku R. N. o wznowienie postępowania na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., wobec jego bezzasadności, bez wzywania go do uzupełnienia braków formalnych przez sporządzenie wniosku o wznowienie przez adwokata lub radcę prawnego i uiszczenie opłaty, należy uznać za trafne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

[J.J.]

[a.ł.]

Małgorzata Gierszon

Zbigniew Puskarski

Eugeniusz Wildowicz